

Lejrbørn fra ikke-kirkelige hjem

I LM ønsker vi, at stadig flere mennesker må møde Jesus. Derfor har Landsstyrelsen valgt at gøre 2018 til et bønnens år om vækkelse, hvor vi står sammen om at bede for vores land. Bed om, at flere danskere må lære Gud at kende.

Lolland-Falster afdeling har man allerede afholdt en sommerlejr for de helt små førskolebørn. Ingen af de 23 børn og 14 voksne, der deltog, har deres faste gang i LM, og halvdel kommer ikke i kirkelig sammenhæng. I den første uge af juli holdes børne- og juniorlejr med i alt 60-80 børn. Sædvanligvis er 60-80 procent af børnene fra ikke-kirkelige hjem.

- Tak for deltagerne på kyllingelejren og lyd-hørheden!
- Bed om, at deltagerne på sommerens lejre må vokse i troen på Jesus!
- Bed for børnene fra udfordrede familier, at de må være trygge på lejren!

Mission fra Peru til Colombia

Videor med bibelundervisning til den lutherske kirke i Peru blev også set i colombiansk menighed. Nu vil kirken sende missionærer dertil

AF KAJA LAUTERBACH

Den lutherske Kirke i Peru sender missionærer til Colombias hovedstad Bogotá i 2019 og 2020.

Det fortæller Roar Steffensen, der er projektmisionær i Luthersk Mission. Han laver videoer med bibelundervisning til den lutherske kirke i Peru, og det er netop de videoer, der har åbnet døren for det nye missionsarbejde.

Harold Arango, der er præst for en ganske lille luthersk husmenighed i Bogotá søgte på Internettet efter materialer, han kunne bruge i sin undervisning. Han fandt Roar Steffensens videoer med en gennemgang af Romerbrevet.

Sidste efterår kontaktede han Roar Steffensen, der

glæder sig over, at han på den måde kan være med til at sprede Guds ord til steder, hvor han aldrig selv har været.

Indirekte LM's arbejde
LM's Landsstyrelse har besluttet at støtte projektet med 50.000 kroner om året de næste to år.

"Det er fantastisk, at LM på den måde vil hjælpe kirken i Peru til at blive en sendende og missionerende kirke og samtidig hjælpe menigheden i Bogotá," siger Roar Steffensen.

Missionskonsulent Kristine Ballantyne fortæller, at det indirekte er LM's missionsarbejde, selv om det ikke kommer med på missionærplakaten.

"I LM glæder vi os over, at den kirke, vi støtter, når læn- geres ud," siger hun.

PRIVATFOTO

Seksualisering af samfundet til debat i Norge

Kristen medieorganisation: Kærlighed uden grænser er en ideologi på vildspor

Pride-parader er ikke en hyldest til kærligheden, mener Alexis Lundh, der er leder af det norske HeltFri.net.

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

En kronik, der kritiserer definition af kærlighed som fri sex, er blevet et af de mest læste læserindlæg længe på den norske public service-kanal NRK's debatside. Kronikken, der blev trykt 22. juni under den norske Pride-uge, er skrevet af Alexis Lundh, der er leder af HeltFri.net, der arbejder med frihed fra en seksualiseret kultur ud fra en tro på, at Bibelen er Guds ord.

"Regnbueflaget bidrager desværre ikke til, at mennesker får hjælp til at sætte gode rammer for deres sek-

sualitet, tværtimod. Vi gør mennesker en bjørnetjente, når FRI får lov til at definere kærligheden til at være tilnærmet uden grænser," skriver han med henvisning til organisationen FRI, der arbejder for LGBT-personers rettigheder i Norge.

Ingen troskab og tillid

Efter debatindlægget var Alexis Lundh i norsk TV2 med FRI's leder Ingvild Endestad. Her uddybede han, at, Pride-parader verden over og FRI hylder en seksualiseret form for kærlighed. Det er ikke en hyldest til kærligheden, sådan som FRI

ellers siger, mener han "Det er tankevækkende, at ord som troskab, utroskab, trofasthed, tillid og tryghed – de ord finder jeg ikke hverken i FRI's principprogram eller i handlingsplanen for 2016-2018," sagde han og uddybede, at fraværet underbygger, at ideologien bag FRI og Pride er på vildspor.

FRI's leder mente derimod, at folk må udleve deres familieformer, som de vil.

Ikke godt for samfundet

Alexis Lundhs kritik går ikke kun på dette års Pride-festival i Oslo, men på den langtidsvirkning, det får, at hele

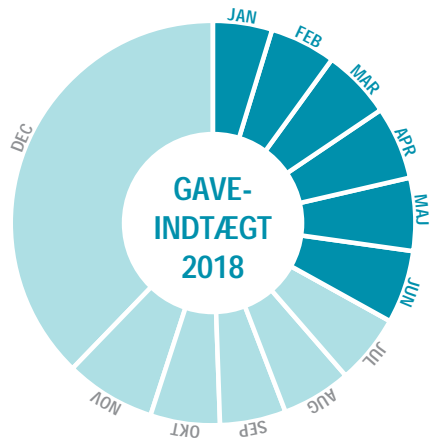
samfundet støtter op om en tolkning af kærligheden, der er stærkt fokuseret på sex:

"Problemet er, at menneskesynet som kommer frem i FRI, kun bygger på individets følelser. Det er ikke en grundmur, vi kan bygge samfundet på."

I stedet trækker han Bibelen ord om kærlighed fra 1 Kor 13,4-5 frem.

"Kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild, den misunder ikke, kærligheden praler ikke, bilder sig ikke noget ind. Den gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, hidser sig ikke op, bærer ikke nag."

SVERRER BØE ▶▶ Her kræves omformatering. Hele styresystemet må væk og erstattes af et nyt

Der er grund til at takke for stabile gaveindtægter. Vi forventer at have rundet 5,3 millioner kroner den 30. juni. Og dermed vil vi formentlig være omkring 20.000 kroner under gavebudgettet. Det skyldes stabile gaveindtægter de første seks måneder af 2018. Tak for det.

Samtidig takker vi for god respons på skolebygningsprojektet i Cambodja, hvor vi foreløbig har modtaget knap 50.000 af den samlede udgift på 150.000 kroner.

Der er stadig et stykke til gavebehovet på 16,1 millioner kroner. Men vi kan efter første halvår kun glæde os over, at vi gavemæssigt er godt med i forhold til tidligere år. Og så må vi atter opfordre til, at flere ikke venter med at give deres gave til december. Betalingsservice-aftaler er en stor hjælp for den daglige økonomiske drift.

Johnny Lindgreen, Resursechef

Hvordan forkynde til omvendelse

AF KAJA LAUTERBACH

"Omvendelse er at skifte retning og forandre sind," definerer Sverre Bøe.

"Jeg fristes til at bruge it-sprog for at illustrere dette: Her kræves omformatering. Og det er ikke bare en ekstra Jesus-app, der skal tilføjes. Det er hele styresystemet, som må væk og erstattes af et nyt."

Den norske teologiprofessor kommer med sin definition i den temaartikel, som han har skrevet til det nyeste nummer af fordybelsesmagasinet Budskabet, der denne gang har fokus på temaet *Omvendelsesforkyndelse*.

Om baggrunden for temaet skriver redaktør Ole

Solgaard:

"Noget tyder på, at omvendelsesforkyndelse har en anden klang og spiller en anden rolle i nutiden end tidligere i historien, også i de såkaldte vækkelsesbevægelser.

Derudover bidrager vicegeneralsekretær Carsten Skovgaard-Holm og LMH-forstander Henrik Nymann Eriksen med refleksioner over, hvad omvendelse egentlig er, og hvad en sund, sand og nutidig omvendelsesforkyndelse er.

"Skal mennesker omvende sig, må vi prædike omvendelse," siger Carsten Skovgaard-Holm.

"Hvis en omvendelse skal være sund, skal den være fri," siger Henrik Nymann Eriksen.

MINDEORD ▶

Birta Pehrsson, Hillerød, døde den 8. juni, 94 år. Birta stammede fra Nexø og kom som ung til Hillerød, hvor hun blev gift med Enok Christensen. Efter hans død blev hun gift igen med Uno.

Birta var hjemmegående og var fantastisk til at få de små midler til at strække til. Hjemmet var åbent for familie og venner, og mange unge har i tidens løb lagt vejen forbi hjemmet, hvor sang og musik altid har haft en stor plads.

Birta levede sit liv i troen på Jesus, og den store efterslægt har mistet en trofast forbeder.

Vi husker Birta som et glad og imødekommende menneske med en umiskendelig bornholmsk accent, og som det altid var en god oplevelse at besøge.

Hun kendte sin historie og fortalte gerne om slægten. Birtas oldefar, Chr. L. Wolffsen, skrev adskillige sange, og et af hendes klenodier var oldefars store håndskrevne sangbog, som blandt andet indeholdt "På Betlehems marker" og "Tænk når jeg i Himmerige". Dem spillede sønnen Niels-Henrik ved begravelsen på sin kontrabas og med klaverledsagelse.

Æret være Birtas minde.
Christian Lund
Hillerød

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Et passende omfang er 1.000 anslag inklusive mellemrum. Er det længere, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

ESSENS ▶

Lad os sætte Gud først

AF RENÉ SØLVSTEN NISSEN
MEDLEM AF LANDSSTYRELSEN
SOELVSTEN@GMAIL.COM

Siden den seneste præsidentvalgkamp i USA er det nok ikke gået ubemærket hen, at "America First" er blevet et af den amerikanske præsident Donald Trumps slagord. Trump har den holdning, at USA har fået alt for lidt ud af de ressourcer, som USA har investeret i FN, NAFTA, NATO og så videre. Derfor ønsker han, at pillen skal gå den anden vej, så USA får mere ud af sine internationale relationer.

Han ønsker også, at USA ikke længere skal spille en så aktiv rolle i det internationale samfund. Det er det, som man kalder for isolationisme.

Jeg vil ikke komme ind på Donald Trumps politik, men jeg tænker alligevel, at han appellerer til noget, som de fleste kan genkende: nemlig at sætte sig selv først.

Selv i Danmark kan vi se lignende strømninger, der ønsker et opgør med globaliseringen og i stedet vil fokusere på det nære og sætte Danmark øverst på dagsordenen. Det er et fair synspunkt, og politisk set, er der ikke noget galt med det.

Det, som jeg kan blive bekymret for, er, hvis vi som kristne bliver påvirket af den underliggende strømning: nemlig at sætte sig selv først. Jeg synes, det ville

være kedeligt, hvis netop det kom til at præge dagsorden i vores LM-forsamlinger og -frimenigheder. Det vil ikke være kønt, hvis vi som menigheder og som bevægelse blev navlepillende og kun havde et minimalt ønske om at række ud.

For mit eget vedkomme synes jeg, at det ofte kan være svært at række meget længere ud end min egen næsetip. Det er faktisk problematisk, for der er nogle omkring mig, som har brug for, at jeg rækker min hånd ud og hjælper til. Først og fremmest er det min familie, men der er også venner, naboer og menighed.

Hvad med de svage, syge og ensomme i vores samfund, som virkelig har brug for en hjælpende hånd. Der er nok opgaver at tage fat

på, hvis vi åbner øjnene.

LM har i 150 år været engageret i mission. Pt. er det svært at få besat de ledige stillinger i international mission. Før havde vi gademission – findes det stadig? Er vi stadig villige til at give afkald? Vil vi stadig gøre ting til andres gavn og egen ulempe for Jesu skyld?

Nogle gange fristes jeg til at stille spørgsmålet både til mig selv og til andre. Hvad er det, der holder os tilbage fra at række ud til verden og forkynde evangeliet for dem, som endnu ikke har hørt, og for at støtte de svage kirker?

Hvad er det, der holder mig tilbage? Kan det være, fordi vi sætter os selv først i vores familier og i vores menigheder og i vores land? Min bøn er, at jeg må leve efter devisen "God FIRST!"

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
1831 for 3. kvartal 2018
182v for 2. kvartal 2018

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 7. august 2018.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalttemilimeter
Smaaannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

DAVID MANDIX CARLSEN ►► FM-radio er vigtig, blandt andet fordi det er muligt anonymt at lytte til kristne programmer i for eksempel bilradioen

Tyrkiske Radio Shema udvider til flere byer

Med ny radiostation kan op mod 25 procent af den tyrkiske befolkning høre populær kristen radio

AF DAVID MANDIX CARLSEN

I 2015 åbnede Radio Shema en radiostation i Samsun ved Sortehavet, og i 2016 blev der åbnet en radiostation i Antalya ved Middelhavet.

Det betyder, at der nu er tre radiostationer i henholdsvis Ankara, Samsun og Antalya, og gennem dem kan 13 millioner mennesker, hvilket svarer til cirka 15 procent af hele befolkningen, lytte med.

Allerede fra begyndelsen var det imidlertid målet, at Shema skulle kunne høres overalt i Tyrkiet, og derfor ønsker Radio Shema at starte flere radiostationer. Stationerne i Samsun og Antalya blev åbnet i 2015 og 2016, og de er i gang med at åbne en ny radiostation i det sydøstlige Tyrkiet, hvor der ikke blot skal sendes radioprogrammer på tyrkisk, men også på både kurdisk, farsl, arabisk og assyriske.

Gennem medierne – internetradio, YouTube, Scope (Periscope) og andre sociale medier – kan man nå utrolig mange mennesker på én

De fleste af Radio Shemas programmer bliver produceret i Ankara og sendt ud til de øvrige radiostationer. Radio Shemas udsendelser kan høres af 15 procent af Tyrkiets befolkning.

gang, men alligevel er FM-radio fortsat vigtig i Tyrkiet. Det viser en uvildig undersøgelse, der blev foretaget på vegne af 54 forskellige radiostationer i Ankara i begyndelsen af 2018, med al ønskelig tydelighed. Her for-

tæller 2.000 ud af de 3.000 tilfældigt udvalgte mennesker, at de dagligt lytter til Radio Shema.

FM-båndet er vigtigt, blandt andet fordi det er muligt anonymt at lytte til kristne programmer i for eksempel bilradioen.

Gammelt bibelsk land

Under 6.000 af Tyrkiets 80.000 millioner indbyggere er evangeliske kristne, og mange anser kristendommen for at være en fremmed vestlig religion, som ikke hører hjemme i Tyrkiet.

Denne opfattelse findes på trods af, at Tyrkiet historisk set i høj grad er et bibelsk land.

Edens have har formodentlig ligget i det sydøstlige Tyrkiet. Noas ark strandede

i Tyrkiet. Også Abraham kom gennem Tyrkiet. Desuden ligger den gamle hittitiske hovedstad kun et par timers kørsel fra Ankara. Apostlen Paulus rejste rundt i det sydlige Tyrkiet og skrev breve til adskillige menigheder rundt omkring i landet. Man kan stadig besøge ruinerne af de syv menigheder, som Johannes skriver til i Johannes Åbenbaring.

Senere var Tyrkiet en del af det romerske imperium, hvor Istanbul blev kristendommens hovedsæde sammen med Rom.

Kristne møder modstand

Fordommene mod de kristne og Bibelen er mange, og kommer en tyrker til tro på Jesus, vil han opleve modstand fra mange sider.

Han risikerer at miste sit arbejde, blive gjort arveløs, udstødt af familie og lokalsamfund. Der er endog eksempler på, at mennesker er blevet udsat for fysisk vold og i yderste konsekvens mord på grund af deres kristne tro.

Denne virkelighed betyder, at mange ikke tør tale åbent om, at de er interesseret i kristendommen.

Formelt er der religionsfrihed i Tyrkiet, men den tyrkiske identitet er fortsat stærkt knyttet til islam.

Forfølgelse er uundgåelig

Radio Shema har nu i 20 år sendt kristen radio i Ankara, men at være en kristen radiostation i et muslimsk land er ikke uden udfordringer. Gentagne gange har

Shema været under skærpet tilsyn fra myndighederne og er blevet trukket i retten i forhold til, hvad de kan sende, og hvad de ikke må sende. Trusler fra forskellige radikale grupper inklusive IS har i perioder hørt med til hverdagen.

Forfølgelse på forskellig vis er uundgåelig, og så vidner det jo om, at vi faktisk bliver hørt – også af dem, som ikke kan lide os.

Gud har dog gennem alle udfordringer holdt hånden over Shema, som er en formelt godkendt og anerkendt tyrkisk radiostation.

Flere lokale programmer

Radio Shemas hovedkontor er i Ankara, og herfra bliver de fleste programmer produceret og sendt ud til de øvrige radiostationer. Samtidig arbejder Shema Media Group på, at der bliver produceret flere lokalt tilpassede radioprogrammer, da der er store kulturelle forskelle mellem regionerne i Tyrkiet.

Den vækst, Shema Media Group oplever i disse år, er dog ikke uden problemer. Som Bibelen og historien tydeligt viser, sker der nemlig det, at når evangeliet går frem, øges også modstanden.

Det har Shema også erfaret. Derfor er der fortsat brug for forbøn, og i takt med at arbejdet vokser, er der også et øget behov for mennesker, som ønsker at bære med økonomisk.

Det er ikke gratis at drive medlemsmission, men det er pengene værd. For hver dollar som gives til Shema, kan radioen nå ud til 20 tyrkere med evangeliet et helt år.

- David Mandix Carlsen er mediekonsulent hos Radio Shema
- LMU samler i år ind til Radio Shema i Samsun
- Norea er officiel partner med Radio Shema, og økonomisk støtte til arbejdet kan gives gennem dem på MobilePay 22133 eller bankkonto 1551-0005165989. Skriv i begge tilfælde "Shema" i beskedfeltet.
- Radio Shema har lavet en ny hjemmeside målrettet udlændinge (på engelsk). Det er en side, som de håber, bliver et effektivt aktiv for Shema i forhold til potentielle partnere og andre interessenter.
- Kanal Hayat som Shema arbejder sammen med om den nye ungdomskanal på YouTube: Umut Kalesi, er en del af CMF (Copenhagen Media Facility)

Ny afdelingsformand for LM København

LM København har valgt Peter Idorn fra Kastrup på Amager til ny afdelingsformand fra 1. juni i år.

Peter Idorn og hans familie, der tæller tre børn mellem ni og 14 år, kommer i frimenigheden LM-kirken Amager på Kirkegårdsvej, hvor han er med i ledelsen.

I det civile liv er Peter Idorn projektleder hos udviklings- og entreprenørselskabet KPC i Ballerup.

kl

Missionær fra Etiopien til behandling i Danmark

Elisa Riis kom den 28. juni til Danmark fra Etiopien. Hun er syg. Hun hoster og har på den ene lunge fået påvist en gevækst, som ikke skal være der. Hun er kommet hjem for nærmere udredning og behandling. Vær med til at bede om, at Elisa må komme i god behandling og blive rask.

Missionær Hanna Rasmussen, der efter planen vender tilbage til Danmark i løbet af sommeren, forlænger sit ophold i Jinka i Etiopien med nogle uger for at hjælpe med en planlagt flytning for Elisa og for selv at få afrundet sin missionsnærtjeneste i landet.

Bent Olsen

Rettelse: Stadig børneklubber i LM på Lolland-Falster

I sidste nummer af *Tro & Mission* bragte vi en artikel om Kyllingelej på Lolland-Falster.

Her skrev vi fejlagtigt, at der ikke er nogen børneklub i LM-regi i afdelingen. Der er dog to børneklubber og to juniorklubber i LM-regi med omkring 50 børn og juniorer.

I sommerferien mødes omkring 60 børn og juniorer desuden på et par lejre på afdelingens lejr i Sildestrup.

Tro & Mission beklager fejlen.

nlm

Bøger til SOMMERFERIEN

Ny

208 sider
199,95 kr.

MARTIN DE LANGE

På kanten af Paradis

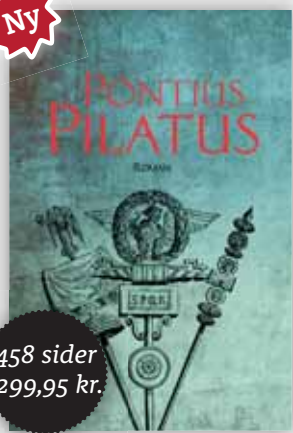
Kristen i Tyrkiet – med livet som indsats

Officielt er Tyrkiet en sekulær stat med religionsfrihed. Men i praksis forholder det sig anderledes.

Det erfarer Martin de Lange og hans familie, da de bryder op fra hjemlandet Sydafrika og slår sig ned i Tyrkiet. De ønsker i det skjulte at være med til at sprede evangeliet og plante nye kristne menigheder i det vidtstrakte land.

Læs deres historie og vidnesbyrd fra et enormt, men ofte overset missionsområde.

Ny

458 sider
299,95 kr.

PAUL L. MAIER

Pontius Pilatus

Roman: Da kejser Tiberius udnævner Pontius Pilatus til guvernør i Judæa er det et markant trin op ad rangstigen. Pilatus er dog uforberedt på de politiske og religiøse intriger, som truer med at trække tæppet væk under ham og alt, hvad han har opnået.

Ny

320 sider
199,95 kr.

MARIA CELINE LUNDEBJERG

Færdigt arbejde

Andagtsbog for præstationsramte piger

»Hun har en vigtig påmindelse til alle os piger, der forgæves stræber efter perfektion ... minder os om, at vi ikke skal spejle os i denne verdens uopnåelige idealer, men i Jesu kærlige blik. Deri ligger en stor frihed og hvile.«

Tro & Mission

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlægsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@lohse.dk

KENNETH ENGELL NIELSEN ▶▶ Der er en anden dynamik, når man kun er mænd. Jeg kan sagtens mærke en forskel i forhold til en bibelkreds, hvor man er på tværs af kønnene

Mandebøn med fællesskab og fortrolighed

Hver tirsdag efter fyraften mødes fem mænd i Hillerød for at bede for hinanden

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Kvart i fem tirsdag eftermiddag mødes bedemændene i Hillerød for at bede uge efter uge. De fem mænd er egentlig ikke bedemænd, men bruger ordspillet for sjovs skyld, fordi de er mænd, der mødes for at bede.

Sådan har de mødtes i omkring ti år. Det har skabt en fortrolighed og et nært fællesskab, fortæller Kenneth Engell Nielsen, der kommer i LM-kredsen Bet-hania i Hillerød.

Beder for hinanden

»Vi beder for alt muligt. Vi har ikke så mange regler. Vi beder for det, vi kommer i tanker om, og for hinanden og vores familier og det, vi oplever i vores cirkler,« fortæller Kenneth Engell Nielsen, der arbejder i Grønlands Repræsentation i København. De fem mænd har alle tilknytning til LM, men kommer i tre forskellige kredse. Bedemandsgruppen hører

FOTO: UNSPLASH.COM

da heller ikke til organisatorisk nogen steder. Det var bare en gruppe, den 53-årige nordsjællænder og en anden startede, da de begge flyttede til Hillerød fra Aalborg.

Altid samme program

Programmet er altid det samme. Gruppen drikker kaffe i et kvarters tid, gen-

nemgår en bibeltekst og snakker om bedeemner, inden de slutter klokken 18.00.

»Det er nemt at komme af sted, når det er lige efter arbejde. Var det hver anden uge, kom det nok lidt mere på afstand,« siger Kenneth Engell Nielsen, der mener, det er positivt, at de kun mødes i omkring en times tid.

Det er en lukket, fortrolig gruppe, som ikke gør det ud for en bibelkreds eller lignende, forklarer han:

»Der er jo en anden dynamik, når man kun er mænd. Jeg kan sagtens mærke en forskel i forhold til en bibelkreds, hvor man er på tværs af kønnene. De emner, vi snakker om over kaffen, er noget andet.«

Ikke en bibelkreds

Kenneth Engell Nielsen er sikker på, at gruppen ikke ville kunne fortsætte, hvis der også var kvinder med. Først og fremmest fordi tidspunktet klokken 16.45 ville passe dårligt. Desuden mener han, at det ville udvikle sig til en egentlig bibelkreds, hvis mændene eksempelvis tog deres hustruer med. Det er de ikke interesseret i, da de allerede kommer i forskellige bibelkredse alle fem.

»Det har aldrig været på tale, at vi skulle invitere kvinder med. Og vi inviterer heller ikke vores hustruer med til juleafslutningen.«

Debat er spalten, hvor læsere kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslog inklusive mellemrum.

SYNSPUNKT ▶

Kampen mod islam bør føres på to planer

AF MADS JAKOB TH. JAKOBSEN
SOGNEPRÆST I SØNDERBORG

I takt med den stigende islamisering af det danske samfund er der flere og flere stemmer, der melder sig i nej-tak-koret. Nogle af nationalistiske, andre af racistiske og endelige nogle af teologiske årsager. Men næsten lige så sikkert som solsorten i kirsebærtræet er det, at når en præst udtrykker sig negativt om Islams plads i Danmark, så kommer et væld af en måske velment, men dog misforstået omsorg for religionsfrihe-

den. Årsagen til misforståelsen er simpel, men dog vanskelig at fastholde. Islam er en dobbelt fjende.

For det første er Islam en teologisk fjende. Koranen fornægter Jesu kors og forbander den kristne grundlære, at Jesus er Guds søn. Derfor er Islam kirkens fjende og må bekæmpes og fordømmes, som det sker i den augsburgske bekendelse CA Art. 1. Men alene med kirkens våben: ordet. Denne kamp er altså på Ingen måde imod religionsfriheden, men et udtryk for tro.

For det andet ses Islam af mange som en samfunds-

fjende. Koranens og den Islamiske traditions lære om samfundet og Jihad strider grundlæggende mod den vestlige civilisations demokrati, idet den forlanger, at alle skal underkaste sig Allah. Dertil er alle nødvendige midler tilladte. Imod dette må staten gribe ind med statens våben. Men heller ikke dette er en knægtelse af religionsfriheden, idet grundlovens paragraf 67 begrænser friheden så, »at intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.«

Religionsfriheden kræ-

kes først, når disse to blandes sammen, hvad enten det sker i forsvar eller angreb på Islam eller anden tro. For et forsvar for en ideologi, som strider imod samfundsordenen, undergraver den ret, der sikrer religionsfriheden, mens en teologisk opfordring til staten om at gribe til sværdet vil være en direkte krænkelse af religionsfriheden. En luthersk præst har imidlertid ret og pligt til at kæmpe på begge fronter, så længe han blot holder sig klar, hvilken kamp han står i. At mene andet er en væsentlig misforståelse af religionsfriheden.

MARIE AMMITZBØLL ► Evangeliet er ikke kun for os, der er opvokset med det. Nu kommer der en masse mennesker til Danmark, som ligefrem gerne vil høre

Missionær blandt fremmede i Danmark

Marie Ammitzbøll er drevet af det samme kald, som fik hende til at drive mission i Etiopien i 37 år

AF OLE SOLGAARD

Marie Ammitzbøll har været missionær for Luthersk Mission i Etiopien i en usædvanlig lang årrække, fra 1975 til 2012. Da pensionsalderen kom, bosatte hun sig i Holstebro, hvor hun de første par år ikke påtog sig de store opgaver. Men så blev der i slutningen af 2014 oprettet et asylcenter i byen, og det fik store konsekvenser for Marie og mange andre.

"Jeg var slet ikke i tvivl om, at jeg skulle involvere mig i de muligheder, der opstod med asylcenteret. Nu må jeg sige, at min kalender er rimelig 'blå,' fortæller hun og viser en ugeoversigt, der er fyldt med blå felter, der er hendes markeringsfarve for de opgaver, der har noget med asylansøgere at gøre.

Opsøgt af iranere og afghanere

Marie Ammitzbøll fortæller, at en gruppe asylansøgere henvendte sig til hendes sognekirke, Nørrelandskirken, fordi de ønskede kristendomsoplysning og dåb. Baggrunden var, at en iransk kristen asylansøger gik rundt og fortalte om sin tro på centeret, og nu ville flere så høre noget mere.

I en periode deltog asylansøgerne i almindelige

Marie Ammitzbøll var ikke i tvivl om, at hun skulle involvere sig i de muligheder, der opstod, da der kom et asylcenter til Holstebro i 2014 – og nu fylder opgaverne med asylansøgere meget i hendes kalender.

gudstjenester i kirken. Senere kom et decideret oplæringsforløb op at stå – med sognepræst Carsten Ørum Jørgensen og en gruppe frivillige i spidsen. Den ugentlige undervisning har siden september 2015 været et permanent tilbud, som lige nu foregår onsdag eftermiddag.

Ud over præsten står tidligere missionær Kurt Niel-

sen nu for undervisningen, der tager udgangspunkt i en grundbog, som er skrevet til folk med muslimsk baggrund. Undervisningen foregår mest på dansk, og de første par år havde man Skype-forbindelse til en farsitalende tolk i Aarhus. Nu er der en tolk til stede.

Et godt stykke over 100 asylansøgere – primært farsitalende fra Iran og Afghanistan – har været med kortere eller længere tid, og omkring 60 af dem er efterhånden blevet døbt til at tilhøre Jesus Kristus.

Flerstrengt undervisning

En af Maries opgaver er at snakke med folk, når de ankommer til undervisningen, og fordele dem i grupper. Hun fører også protokol over den enkeltes deltagelse – for at følge med i, hvad de er oplært i inden dåb, og for at kunne dokumentere over for myndighederne, hvilken periode de har deltaget i hvad. Tilsvarende registrerer Marie også asylansøgenes deltagelse i søndagsgudstjenesterne.

Som tiden er gået, er der sket en tilpasning af undervisningen, så der tages højde for, at der hele tiden kommer nye til, mens andre

bliver forflyttet.

En typisk eftermiddag begynder med en fællessamling med lovsang, tekstlæsning, bøn og trosbekendelse. Derefter er der samling i tre til fire forskellige grupper. Nogle følger den førnævnte dåbsundervisning, mens de, der allerede er døbt, deltager i bibelstudiegrupper med et par frivillige i hver gruppe.

I tillæg til disse samlinger er der to grupper, som samles en aften hver eller hver anden uge i forskellige hjem.

"Vi mødes til fællesspisning, og så har vi studie. I vores gruppe læser vi for tiden Johannesevangeliet. Lige nu er vi kommet til kapitel 16. Derefter er der fælles bøn, hvor asylansøgerne byder ind med mange bedeemner. Vi slutter med kaffe og kage," fortæller hun.

LM-caféen med tilbud til asylansøgere

Sideløbende med alt dette har Holstebro LM, som Marie Ammitzbøll også er med i, en række tilbud til asylansøgere.

"Otte gange årligt har vi LM-café, som er et mødested for nye og gamle danskere. Hvert år har vi desuden haft nogle asylansøgere med på vores kredsløjr i Virksund. Nu er vi

især de nykristne asylansøgere har et enormt behov for fællesskab:

"Når muslimer konverterer, mister de ofte hele deres netværk. Så de kan slet ikke få nok undervisning og fællesskab. De er derfor også i en sårbar situation, hvis de skal flytte et andet sted hen, hvor de ingen kender. Så forsøger vi at finde kristne kontaktpersoner de nye steder i landet, de spredes til."

Evangeliet er for alle mennesker

Marie Ammitzbøll oplever det yderst meningsfuldt at involvere sig blandt asylansøgerne, og hun er drevet af det samme kald, som fik hende til at blive i Etiopien i 37 år:

"Evangeliet er ikke kun for os, der er opvokset med det. I Etiopien var der mange, der ikke havde hørt evangeliet. Nu kommer der en masse mennesker til os i Danmark, som ligefrem gerne vil høre. Opgaven er den samme; det er bare geografien, der er forskellig," pointerer hun.

Det har været opmuntrende for hende at blive gjort opmærksom på den profeti, der findes om de persiske folkegrupper (Elam) i Jeremias' Bog 49,34-39:

"Der er ikke et land i dag, hvor der ikke er iranske flygtninge. Og teksten viser, at Herren til sidst vil vende Elams skæbne. Nu ser vi en vækkelse blandt farsitalende i hele verden, inklusive i Iran, hvor iranere i stort tal vender sig til Jesus. Gud har altså gang i noget kæmpestort. Og tænk, det får vi lov til at være en del af. Vi må tage imod de nye kristne fra Iran og Afghanistan og give dem plads i vores menigheder," siger den pensionerede missionær.

så også begyndt at invitere dem med til de forkyndende møder i LM-kredsen. Som ved gudstjenesten i Nørrelandskirken har vi simultantolkning i to led, hvor en af os oversætter fra dansk til engelsk, og så er der en anden, der oversætter fra engelsk til farsl," fortæller hun.

Både til arrangementer i missionshuset og i Nørrelandskirken bliver der organiseret kørsel fra og til asylcenteret, og i den forbindelse er Marie ofte placeret bag et af rattene.

Endelig er Marie også frivillig tilknyttet asylcenteret. Her deltager hun i forskellige aktiviteter: Café, kvindegruppe, banko, udflugter og fester med fællesspisning.

Nykristne har et enormt behov for fællesskab

Det er hendes erfaring, at

Maries råd til dem, der ikke ved, hvordan de kan hjælpe flygtninge

- Smil til folk, når I møder dem på gaden, i supermarkedet, i kirke/missionshus
- Sig velkommen på dansk. Det betyder noget
- Etablér kontakt – bliv eventuelt venskabskontakt
- Invitér dem hjem. Mange savner danske kontakter. Og de, der har fået opholdstilladelse, skal lære dansk – og mangler nogen at tale dansk med!

Bibelsk profeti om Persien

Herrens ord mod Elam, som kom til profeten Jeremias i begyndelsen af Judas konge Sidkijas regering. Dette siger Hærskarers Herre:

Nu brækker Jeg Elams bue, deres stærkeste våben. Jeg sender fire vinde mod Elam fra de fire verdenshjørner; Jeg spreder dem for alle disse vinde, og der findes ikke det folk, som Elams fordrevne ikke skal komme til. Jeg knuser Elam foran deres fjender, foran dem, som stræber dem efter livet. Jeg bringer ulykke over dem, min glødende vrede, siger Herren. Jeg forfølger dem med sværdet, indtil jeg har tillintetgjort dem. Jeg sætter min trone i Elam og tillintetgør deres konge og stormænd, siger Herren. Men til sidst vil jeg vende Elams skæbne, siger Herren.

Jer 49,34-39

CHRISTIAN MAYMANN ►► Vi ville gerne lave noget tilsvarende The Gospel Coalitions rundbordssamtaler på dansk og i luthersk sammenhæng

LMH-undervisning på YouTube

To lærere underviser begge i Romerbrevet – nu gennemgår de brevet i samtaler på video

AF KAJA LAUTERBACH

"Rigtig mange mennesker finder meget forkyndelse på nettet. Henrik Nymann Eriksen og jeg oplever ikke mindst, at rundbordssamtalerne om teologiske emner fra The Gospel Coalition er populære, og det fik os til at overveje at lave noget tilsvarende på dansk og i luthersk sammenhæng."

Det siger Christian Maymann, der er lærer på Luthersk Missions Højskole (LMH) i Hillerød.

Det er så blevet til projektet *Samtaler om Romerbrevet*, hvor de, med egne ord, snakker sig igennem Romerbrevet. Tekniske udfordringer har gjort, at de indtil videre kun er nået til kapitel syv, men de forventer at nå brevet igennem i første del af efteråret. Videoerne ligger på LMH's YouTube-kanal.

Videoerne er ikke optaget i et af klasselokalerne på LMH, men i en dagligstue. Hensigten er, at man ikke skal føle, at man skal have været på LMH for at kunne være med, forklarer Christian Maymann og tilføjer:

"Men det ville da være fantastisk, hvis nogle kunne

Christian Maymann (t.v.) og Henrik Nymann Eriksen gennemgår Romerbrevet i en række videoer, der ligger på YouTube.

få lyst til mere og derfor melder sig til LMH."

De har ikke fået meget respons, men glæder sig over, at de kan se på YouTube, at videoerne bliver set.

Dialogformen uddyber Christian Maymann og Henrik Nymann Eriksen, der er forstander på LMH, underviser begge i Romerbrevet, og derfor var det oplagt at lave videoerne over det brev.

Christian Maymann oplever dialogformen som rigtig god til at få uddybet nogle

pointer.

"Hvis der kun var én, der talte, ville han have et manuskript og holde sig til det, men når der er to, der taler sammen, kan man få flere vinkler på, som den anden spiller ind med."

I undervisningen kører de to meget parallelt og bruger samme undervisningsplan, pointer og materialer, så der ligger også en form for sparring for dem i projektet.

Brug for modspil

Christian Maymann er glad

for at lave undervisningsvideoerne, men han ville ikke kunne holde ud kun at lave videoundervisning.

"Jeg har brug for modspil og spørgsmål fra eleverne. Nogle, der siger mig lidt imod, giver energi," siger han.

De har aftalt, at det er Henrik Nymann Eriksens opgave at give modspillet i videosamtalerne. Derfor tager han også nogle gange et fremmed synspunkt på sig.

"På den ene side har vi en

klar pointe om at holde os til teksten, og på den anden side vil vi gerne udbrede argumentationen," uddyber Christian Maymann.

Offentlig undervisning

På Børkop bibelhøjskole (IMB) har man gået skridtet længere og streamer noget af undervisningen, så man kan være med over internettet hjemme i dagligstuen fire gange pr. halvår.

Forstander Robert Bladt fortæller, at det drejer sig om et pilotprojekt betalt

fra en udviklingspulje hos Højskoleforeningen, hvor han gennemgår Daniels Bog. Mellem 20 og 50 mennesker følger med hver gang.

Han forklarer, at der både er fordele og ulemper ved at gøre undervisningen offentlig.

"Det giver en positiv fornemmelse af, at undervisningen er offentlig, og at andre også har gavn af det. Man bliver skærpet som underviser, men det gør også frimodigheden en smule mindre hos både underviser og elever," oplever han.

"Men samtidig kræver det tekniske setup en ret stor indsats, og det er udfordrende for opmærksomheden, at det bare skal fungere på et bestemt tidspunkt."

Planen er at færdiggøre Daniels Bog i løbet af efteråret, og det er endnu ikke besluttet, om man vil fortsætte med at streamer undervisning fra IMB.

Christian Maymann fortæller, at de også har overvejet at streamer fra LMH. Han tror imidlertid ikke, det vil ske, for det vil helt sikkert lægge en dæmper på frimodigheden hos både lærere og elever, hvis man ikke ved, hvem der kigger med.

STILLBILLEDE FRA EN AF VIDEOERNE

Online prædikener kan tilføje vinkler til forkyndelsen

Netprædikener kan dog skrue forventningsniveauet til anden forkyndelse for højt op

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Forkyndelse på nettet fra andre kirkesamfund og fra andre tider kan være et godt supplement til forkyndelsen anno 2018. Det mener Lars Jensen, der er teologistuderende på DBI og via sit arbejde som informationsmedarbejder hos Norea MediemiSSION kommer rundt omkring i landet og forkynder.

Han lytter ofte selv til prædikener på nettet. Oftest er det forkyndelse fra 70'erne eller 80'erne og oftest hedder prædikanterne H.E. Nissen og N.O. Vigilius.

Omtrent hver fjerde prædiken, han hører, er af amerikanske John Piper, D.A. Carson og Kevin DeYoung, der alle er calvinister og en del af The Gospel Coalition-netværket

Fra Guds synspunkt

"Jeg synes, de amerikanske calvinister supplerer dansk forkyndelse på en god måde. De har et syn for Guds almagt og hans suverænitet på en anden måde end danske prædikanter," siger han og tilføjer, at dansk forkyndelse på godt og ondt ofte tager udgangspunkt i et menneskeligt perspektiv.

Her er det calvinistiske

fokus i højere grad på Guds perspektiv, mener han og indskyder, at det heller ikke ville være godt udelukkende at have dette perspektiv.

"Jeg tænker, at de to vinkler supplerer hinanden godt."

De skar mere igennem

Når han tænder for en online-prædiken, er det dog de fleste gange en luthersk, nordisk forkynder.

"Jeg går tit tilbage i tiden for at høre, om der er en vinkel, vi mangler i dag. Ikke fordi man skal prædike som dengang. Man må tage højde for, at der er sket en udvikling, men de har en betoning, vi måske mangler,"

siger han og uddyber:

"Min oplevelse er, at man i dag ikke vil tale, så man rammer folk, så det gør ondt. Det er godt at være opmærksom på ikke at tromle folk, men man kan også komme til at nedtone noget. H.E. Nissen kunne for eksempel tale lov og evangelium på en måde, så de ikke nedtonede hinanden, men spændingen mellem dem stod meget klart."

For høje forventninger

Det er da også de danske forkyndere på hjemmesiden www.lysetoglivet.dk, han primært vil anbefale til folk, der gerne vil lytte til online forkyndelse.

"Har man ikke en sund troslæreballast, skal man være varsom med at prøve andet af. Jeg har det selv godt med at lytte til Carson eller Piper, men det er kun fordi, jeg ved, at jeg er meget opmærksom på, hvor vi er uenige. Eksempelvis når det gælder om forudbestemelse til fortabelse."

Han ser primært fordele ved, at man kan lytte til så meget forkyndelse. Der kan dog være en risiko for at både tilhørere og forkyndere får forskruede forventninger til hverdagsforkyndelsen. "På nettet lytter vi til folk, der er ekstremt dygtige retorisk. Det kan betyde, at

man bliver utilfreds med forkyndelsen i sin egen menighed. Men det er unfair at sammenligne en fritidsforkynder med eksempelvis D.A. Carson, som er professor og meget belæst."

Hverdagsforkyndelsen kan til gengæld noget, man ikke kan få på Internettet, siger han:

"Der er en profetisk dimension i her-og-nu forkyndelsen. Når jeg som forkynder står over for den fysiske tilhører og kigger dem i øjnene, får jeg det nogle gange sådan, at her er der noget, jeg bør sige netop til dem. Den dimension har netforkyndelsen ikke."

TEMA

OLE MALMGAARD ► Sandsynligheden for, at hørespillet bliver bragt på diverse kristne radiostationer, er stor, for det er ret godt lavet

Soma Biblia vil nå den nye generation af tanzaniere med lyd

Radioteater og undervisning via telefon er to af litteraturmissionens nye tiltag

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Det er ikke bare i Danmark, at mange går rundt med en telefon, der har adgang til internettet. Også i Tanzania har en voksende del af de unge en smartphone. Derfor har Soma Biblia planer om at gøre mere for at nå denne målgruppe via undervisning på lyd, der ligger på internettet. Det forklarer Ole Malmgaard, der er udsendt af LM og direktør i Soma Biblia.

"Der er en ny generation på vej, som det er svært at nå med traditionelle bøger, men som måske kan nås gennem sociale medier," siger han og tilføjer, at det endnu primært er de velstillede i byerne, der har smartphones.

Når Soma Biblia tænker i andre baner end bøger og hæfter, som de traditionelt er kendt for, skyldes det ikke, at salget går dårligt. Tværtimod, understreger direktøren.

Soma Biblia har svært ved at nå den unge generation i Tanzania med traditionelle bøger. Men mange har en smartphone og kan måske nås gennem de sociale medier.

"Men vi oplever, at den unge generation orienterer sig rigtig meget på deres telefoner og på internettet. Og vi er i skarp konkurrence

med al mulig tvivlsom teologi, der flourerer dér."

Skuespil på lyd
I øjeblikket har Soma Biblia

to konkrete tiltag undervejs forklarer Ole Malmgaard: Et af dem er et hørespil, der hedder *Arven fra Adam*. Det bygger på et animati-

onsfilmsprojekt, som Norsk Luthersk Misjonssamband, der er LM's partner i Soma Biblia, har støttet. Projektet skal resultere i fem film på højt professionelt niveau i 2019 om frelseshistorien fra Adam og Eva til Jesu opstandelse.

Projektet bliver dog allerede i efteråret lanceret som et hørespil. Det er en kendt kristen radiovært, der er tovholder på projektet.

"Sandsynligheden for, at det bliver bragt på diverse kristne radiostationer, er stor, for det er ret godt lavet," mener Ole Malmgaard. Det er også tanken, at hørespillet skal lægges på Soma Biblias egne profiler på de sociale medier.

Undervisning til kvinder

Et andet af Soma Biblias lydprojekter er undervisning til kvinder. Det er Inge-Marie Roager, der har arbejdet med dette, og selv-

om hun og hendes familie nu har fratrådt deres stilling, nåede hun at aflevere seks timer, forklarer Ole Malmgaard.

"De er nu færdige med jingler og baggrundsmusik og bliver snart lanceret på vores Facebook-side og hjemmeside," siger direktøren, der også forklarer, at de har modtaget støtte til at kunne lægge undervisningen på hukommelseskort – såkaldte ssd-kort – der også kan bruges til ældre telefonmodeller.

Det er tanken, at disse hukommelseskort skal uddeles gratis.

Ud over de to konkrete projekter drømmer Ole Malmgaard også om at kunne lave en egentlig Soma Biblia-app.

"Vi udgiver hvert år en andagtsbog. Den vil jeg gerne udgive som app. Vi har også overvejet at indtale den og udgive den som podcast."

Gudstjeneste uden en fysisk prædikant

Online prædikener gør det lettere for små fællesskaber at holde møder

AF KAJA LAUTERBACH

Når man kun er ganske få til møderne, kan det være svært at finde frimodighed til at kalde en prædikant. Det er de enige om i frimenigheden Vadehavskirken ved Ribe og i Gudstjenestefællesskabet i Gilleleje.

Men de er også fælles om at være glade for, at de mange muligheder for online forkyndelse alligevel gør det muligt at samles til gudstjeneste, selv om der ikke er en prædikant fysisk til stede.

Praktisk og dejligt

Gudstjenestefællesskabet i Gilleleje er en arbejdsgræn under Hillerød Frimenighed (HF). De har to møder om måneden – en med netprædiken og en med taler – og

henviser ellers til HF.

Jens Dyndegaard, som kommer i den lille menighed, fortæller, at den lille menighed begyndte som et bedefællesskab i et privat hjem for fire personer, der også hørte en prædiken på nettet sammen.

Nu er de flyttet til LM's missionshus i Gilleleje, men de fortsætter med onlineprædikener en gang om måneden. Dem finder de på lysetoglivet.dk eller på Nordsjællands Valgmenigheds hjemmeside.

"Det er praktisk og virkelig dejligt, at vi kan finde en prædiken over søndagens tekst eller over et emne, vi gerne vil fordybe os i," siger han.

Helligånden er vigtigst
I Vadehavskirken er de nogle

gange kun tre til gudstjenesterne. Det skyldes, at de unge er flyttet til andre byer for at studere, forklarer Else Agerbo.

"Det ville være fristende at aflyse, hvis vi havde tilkaldt en prædikant. Men vi kan heldigvis høre en prædiken online sammen," siger hun.

For hende betyder det ikke så meget, om prædikanten er fysisk til stede eller er på lærred. Det vigtigste for hende er, at Helligånden er til stede og gør hende Jesusglad gennem det, hun hører.

"Men jeg og de andre i Vadehavskirken vil heller ikke hele tiden skulle være på stikkerne for, om det, vi hører, er teologisk godt. Derfor finder vi altid vores prædiken på en hjemmeside, hvor LM er tilknyttet," siger hun.

Else Agerbo ved, at det for

mange er lettere at koncentrere sig, hvis det er en video med billede og ikke kun lyd, men selv lukker hun bare øjnene og lytter.

Hun hører også tit prædikener, når hun er alene, og opfordrer andre til at gøre brug af den mulighed.

"Sæt en aften af til at være til møde, selv om du måske ikke er med, men må blive hjemme med små børn."

Kan høre igen

Jens Dyndegaard og Else Agerbo er enige om, at der både er ulemper og fordele ved en video-prædikant.

"Der er større dynamik og liv, når taleren er fysisk til stede," siger Jens Dyndegaard, der også kan se en fare i, at man glemmer nogle dele af Bibelen, når man selv kan plukke, hvad man

gerne vil høre om.

Else Agerbo kan ikke komme i tanker om andre ulemper, end at man ikke kan stille spørgsmål til prædikanten.

"Men så stiller vi dem bare til hinanden, og hvis vi ikke kan finde et svar, spørger vi nogen på Facebook."

Hun synes, at en kæmpe fordel ved en videoprædiken

er, at man kan spole tilbage, hvis der er noget, man gerne vil høre igen.

"I Gilleleje samtaler vi om dagens tekst, inden vi hører prædikenen på nettet. Da er det rigtig rart, at vi ved, hvor lang den er – og også kan sende et link rundt, så man har mulighed for at forberede sig," siger Jens Dyndegaard.

Lysetoglivet.dk

På www.lysetoglivet.dk kan man finde prædikener, andagter og undervisning af nuværende og tidligere forkyndere, der har haft deres virke i LM og IM.

Der blev i gennemsnit lyttet til 350 lydfiler dagligt i 2014. Det er en stigning fra 250 i 2011.

Siden besøges dagligt af 1.150 personer, og knap hver tredje lytter til programserien *Vejen gennem Bibelen*, mens hver femte lytter til undervisning af nu afdøde LMH-forstander Hans Erik Nissen.

MICHAEL AO MØRCH ► Landsstyrelsen blev forbløffede over de unges klage, for i deres egen 68'er-logik forstod de ikke, hvorfor de unge ville have de gamles hjælp

Udfordringer og muligheder for lederskab i 2018

Lederskab er en gave fra Gud og følger strømninger i samtiden, mener Michael Agerbo Mørch

AF MICHAEL AGERBO MØRCH
ADM. LEDER AF DBI'S CENTER
FOR TEOLOGI I PRAKSIS (CTIP)
MICHAELAGERBOMOERCH@
GMAIL.COM

Hvilke muligheder og udfordringer giver tidens strømninger for vores syn på ledelse? Det er et vigtigt spørgsmål, for ledelse er afgørende på alle niveauer i LM. Denne artikel fokuserer på to ting: at vores tid er kritisk over for ledere og deres magt, og at der er en gryende længsel efter tydelige ledere, der med autenticitet tør gå foran.

Vores nutid

I år markeres – jeg skriver bevidst ikke "fejres" – 50-året for studenteroprøret. Oprøret i 1968 havde sit udsping i Paris blandt nogle universitetsstuderende, der var utilfredse med professorvædet og kæft-trit-og-retning-attituden. Studenteroprøret spredte sig hurtigt til andre lande, og det endte med at blive en omfattende revolution af vores samfund med påvirkninger på ethvert tænkeligt niveau af samfundet fra familie til stat.

Særligt afgørende var det, at individet kom i centrum. Tidligere var det enkelte menneske i særlig grad identificeret ved sit tilhørsforhold til familie, socialklasse og folkeslag, men nu blev det den enkelte, som skulle finde sin egen unikke plads i verden.

Selvom det store ideologi-opgør først kom i 1989 med kommunismens sammenbrud, markerede den vordende *egocentrisme* i 1968 nok klarere overgangen mellem dengang og nu for de fleste folk i Vesten.

"Frihed" var den vigtige nøgleterm, som skiftede karakter og gik fra at være en frihed fra tyranniserende statsmagter og samfunds-

Ved ungdomsoprøret i 1968 begyndte man at se skævt til folk med magt og indflydelse. Den individualistiske frihed var målet. Gennem tidens protestsange er Storkespringvandet i København blevet et symbol på ungdomsrøret i Danmark.

instanser til at være frihed til snart sagt hvad som helst: fri pornografi (herunder børnepornografi, som var tilladt fra 1969 til 1980) og fri abort realiserede dele af den kulturelle elites drømme, men set fra et kristent perspektiv var alle disse endeløse "friheder" udtryk for et samfund, der eroderede ud i seksuel tøjlesløshed og overlagte mord på ufødte børn.

Ledere mistede status

I alt dette mistede lederskabets sin status. Tidligere var en stærk leder lig med den patriarkalske far eller lektor Blomme-type, der ikke viste følelser, og som magtfuldt svævede over sine undersåtter. Det var den slags ledere, der syntes, frygt var et glimrende middel til kontrol.

Men nu begyndte man at se skævt til folk med magt og indflydelse og bad sig fri

Vores ledere skal turde handle i en nutid, som igen tør spørge efter lederes råd og vejledning. Hvis lederne overser, at deres synlighed bliver efterspurgt, vil det hurtigt kunne tolkes som et svigt

Michael Agerbo Mørch

FOTO: WIKIPEDIA

fra herredømmet. Den individualistiske frihed var nu målet. Der skulle ligestilling blandt kvinder og mænd, børnene skulle være deres egne opdragere i reformpædagogikkens navn og Folketinget skulle ruskes godt og grundigt med et jordskredsvalg, som kom helt naturligt og uundgåeligt i 1972.

Selvom man rimeligt nok kan betvivle en lang række af de følger, som studenteroprøret fik, så er der nu meget godt at sige om det, for det gamle lederskab savner vi ikke. Meget få ønsker at være leder på den måde, og endnu færre ønsker sig ledere af den gamle skole.

Modbølgen

Men vi er ikke i studenteroprørets tid længere. De seneste tyve år har der nemlig været en begyndende modbølge, hvor vi ser en stærkere og stærkere higen efter autoriteter genfinde

sig. Der er et stigende ønske om at få hjælp til at finde vejen frem.

På politisk niveau ser vi det – problematisk udfoldet – i populismen, hvor sort-hvide svar søges på komplicerede spørgsmål. En god portion af de love og stramninger, der for eksempel udsendes fra Justits- og Integrationsministerierne, er et slags quick-fix, der enkelt skal sætte en stopper for et kompliceret problem.

Det er reelt et svagt lederskab, for det er et lederskab, der handler efter stemninger og mavefølelser (og formentlig også med et genvalg i kikkerten).

Et kirkeligt perspektiv

Lidt enkelt sat op: Set fra kirkens side er det en udfordring, at vi står i en tid, hvor autoriteter stadig betragtes med skepsis, men det er en mulighed, at vi nu samtidig har en fremvækst af tiltro til

autoriteter. Eller i hvert fald et mere markeret behov for dem.

Kirken har siden de første apostle haft et tydeligt og ordineret lederskab. Udvalgte og åndsudrustede mænd kaldes som hyrder og lærere til at lede flokken mod målet. Gentagne gange opfordres flokken i Bibelen til at bede for lederne, behandle dem godt og bakke dem op, så de kan udføre deres vanskelige opgave og kald.

Det bibelske lederskab fører vi også videre i LM i dag, og det er en tilbagevendende udfordring for os alle at

være de gode støtter og forbedere for vores ledere, som Bibelen kalder os til.

Og samtidig skal vores ledere også turde handle i en nutid, som igen tør spørge efter lederes råd og vejledning. Hvis lederne overser, at deres synlighed bliver efterspurgt, vil det hurtigt kunne tolkes som et svigt.

Et eksempel fra mit eget LM-liv: I 2010-2013 var jeg ansat i LMU som ungdomskonsulent. Jeg husker tydeligt, da vi på en generalforsamling skulle diskutere muligheden for en fusion af LMU og LM Kids (til det nuværende LMBU).

På mødet var flere LMU-formænd eksplicit frustrerede over, at Landsstyrelsen (LS) ikke var til stede. LMU-formændene klagede over, at de skulle træffe så afgørende en organisatorisk beslutning uden at kunne rådføre sig med de øverste ledere i vores organisation. Omvendt blev LS – da de hørte om de unges klage – forbløffede over denne frustration, for i deres egen 68'er-logik forstod de ikke, hvorfor de unge ville have de gamles hjælp. Da LS'erne selv var LMU'ere, ville de have låst døren forsvarligt indefra, så de gamle ikke kunne få indflydelse – men nu åbnede LMU'erne altså døren, og der stod ingen udenfor.

Ergo: det skifte, vi har set i samfundet, fra '68 til '18, er også sket i LM.

Lederskab er en gave fra Gud, men lederskabets udfordringer og muligheder vil følge strømninger i samtiden, og derfor er det klogt, at vi lærer at udpege dem, så vi kan handle med visdom og troskab ind i netop vores samtid. Både som ledere og de, der ledes.

I fire kronikker hen over sommeren og efteråret beskriver ph.dk-studerende Michael Agerbo Mørch nogle områder, hvor LM og kirken generelt møder muligheder og udfordringer. Emnerne er fokuseret omkring lederskab og forkyndelse, da det er to områder, som spiller afgørende ind på næsten alle LM's aktiviteter.

Jakobs Blomsterforum
Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Følg LM på Facebook
facebook.com/dlmdk

• LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
• Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
• Kristent værdigrundlag og etik
• Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf: 5444 1705 www.livogjob.dk

VIL DU VÆRE MISSIONÆR I CAMBODJA?

LM søger missionærer, der kan matche de behov, som bliver aktuelle de kommende år i Cambodja.

Aktuelt er det en:

Underviser til Phnom Penh Bible School

Læs om stillingen på dlm.dk/job/missionær. Andre faglige kompetencer har dog også interesse. Kontakt Luthersk Mission for en uforpligtende samtale om dine evner og vores behov fremadrettet.

Er du interesseret eller har spørgsmål, så kontakt missionskonsulent Bent Olsen på tlf: 41 57 82 37 eller på bo@dlm.dk.

Spiren i Haderslev søger ny leder
Integreret 0-6 års institution med tydelig kristen profil søger pr. 1. oktober 2018 ny leder.
Vi er normeret til 90 børn og prioriterer udeliv og forældresamarbejde meget højt.
Ansøgningsfrist: 14. august 2018 kl. 15:00
Se mere på: www.spiren-haderslev.dk

Vi har boligerne kom med din hverdag

128 Aarhus lejligheder i grønne omgivelser
Lyse, rummelige og delevnede lejligheder - 2, 3 eller 4 værelses - til en fornuftig pris, i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.
Tjek ind på vores nye hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.
Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

Herning Bykirke søger ungdomspræst eller ungdomsmedarbejder
Brænder du for teenagere og unge og deres liv med Jesus, og har du lyst til at arbejde med det i Herning Bykirke?
Praktisk:
Stillingen er på 10-15 timer pr. uge og på lidt længere sigt kan der være mulighed for flere timer.
Vi håber, at stillingen kan blive besat fra d. 1. september eller snarest derefter.
Herning Bykirke er en evangelisk luthersk frimenighed, som er tilsluttet ELN.
Ansøgningsfristen er d. 10/8 2018.
Se det fulde stillingsopslag på vores hjemmeside www.herningbykirke.dk

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTRPRISER
pentabyg.dk

NYBRUDSARBEJDE I PERU

LM søger en missionær til nybrudsarbejde, evangelisation og menighedsarbejde i Peru. Formålet med arbejdet er at være med til at opbygge den lutherske kirke i Peru og støtte kirken i at nå længere ud med evangeliet.

Mulige opgaver:

- Menighedsplantning, støtte og opfølgning
- Forkyndelse og bibelundervisning
- Opbygning af børne- og ungdomsarbejdet
- Diakonale projekter

Læs mere om jobbet på dlm.dk/job/missionær. Eller kontakt missionskonsulent Kristine Ballantyne på tlf 48 20 76 73 / kb@dlm.dk.

Uforglemmelige oplevelser

Azorerne – atlantehavets perle	28.8. - 4.9.
Armenien – rundrejse og lokale besøg	17.9. - 25.9.
Libanon – mød mellemstens kristne	17.9. - 25.9.
Israel – under løvhyttefesten	19.9. - 29.9.
Sydkorea – med alle sanser	19.9. - 2.10.
Dresden – Elbens Firenze	24.9. - 29.9.
Grækenland – i Paulus fodspor	30.9. - 9.10.
Tanzania – unikke oplevelser	30.9. - 12.10.
Hamburg – den grønne by ved vandet	8.10. - 11.10.
Etiopien – en spændende kulturrejse	12.10. - 21.10.
Israel – rundrejse i efterårsferien	14.10. - 21.10.
Israel – familietur i efterårsferien	14.10. - 21.10.

Læs mere om rejserne på www.felixrejser.dk eller ring på 7592 2022

Heragården - et § 107 botilbud

- for unge med særlige behov.
- personlig udvikling og botræning
- 13 beboere mellem 18 og 35 år
- kom og bliv klar til at bo selv
- støtte til uddannelse / job på særlige vilkår
- socialt fællesskab

Tlf.: 96 27 31 00
Find os på www.heragaarden.dk

Vi arbejder ud fra de kristne livsværdier med ligeværdighed og næstekærlighed

Donér via mobilen
Det er blevet nemt at donere penge til Luthersk Mission – også når du ikke har kontanter i pungten. Donér et valgfrit beløb via din MobilePay app på mobilen. Nummeret, du skal sende til, er **66288**

Velkommen hjem!

På Grejsdalens Efterskole lærer vi eleverne at omsætte kristendommen til praksis hver eneste dag i den måde, som vi møder hinanden på i samtale, omtale og væremåde.

Læs mere på grejsdalens.dk

DITTE NYGAARD JENSEN ▶ Teksterne er enkle og let forståelige – skrevet i et sprog, så børn bliver fanget, synger med – og ikke mindst forstår, hvad det hele handler om

Børnelovsang, der emmer af glæde over Jesus

MUSIKANMELDELSE
AF DITTE NYGAARD JENSEN
EFTERSKOLELÆRER

PastaParty 2
PastaParty i samarbejde med LMBU 2018

Købes via *Imbu.dk* – 100,- kroner

Endnu engang har Simon Bartholdy, i samarbejde med bandet PastaParty, skrevet og oversat en række anderledes, festlige, morsomme og uhøjtidelige børnelovsange. Simon har været ansat i LM som børnemusikkonsulent siden 2015.

Cd'en indeholder ligesom 1'eren ti sange, hvoraf nogle er oversat fra engelsk og andre er helt nyskrevne. Denne gang har de også valgt at indspille nogle gode, kendte kristne børnesange. Cd'en indeholder

numre, der handler om alt fra Jesus og Jonas til giraffer og granatæbler – og der er både godt indhold og skøre indfald.

Musikalsk bevæger vi os gennem skægge sambarytmer, feel-good stemning, fest og ballade til Østens mystik – båret af ukulelens genkendelige, lette lyd og Simons behagelige stemme. Arrangementerne er enkelt sat op, men fungerer fint.

Hele herligheden er indspillet i et hjemmestudie i Valby.

PastaParty 2 som cd henvender sig primært til den yngste herhjemme hos os, men jeg ser potentialet i musikken som børnelovsang, der kan rive alle i menigheden med i glad lovsang til Gud.

Teksterne er enkle og let forståelige. Ikke højteologiske, men skrevet i et sprog, så børn bliver fanget, synger med – og ikke mindst så de forstår, hvad det hele hand-

ler om. Formuleringerne er simple og bliver hele vejen igennem sunget, så det er tydeligt at høre, hvad der bliver sagt. *PastaParty 2* er skrevet til børn og for børn – og netop denne barnlighed er med til, at albummet fungerer og når igennem med sit projekt.

Den fine og "glade" lyd, der strømmer ud af højttaleren, er i fokus og fanger opmærksomhed og nysgerrighed hos børn. Nogle sange er meget fjollede – andre med en anden dybde, men alle efterlader de en farverig, festlig og livlig lyd, der emmer af glæde over Jesus.

LEDER ▶

Menneskesyn og trygge rammer

ALEXIS LUNDH HAR et kort øjeblik fået lov til at råbe LGBT-foreningen FRI's hyldest til grænseløs sex midt imod i det offentlige Norge. Som beskrevet på side 1 greb han som leder for organisationen HeltFri.net anledningen til debat under den norske Pride-festival i slutningen af juni. Det samme bør nogle i Danmark gøre, når den danske Pride-uge løber fra 13.-19. august. Ikke for at udbasunere, at homoseksuelle ikke kan elske hinanden, eller at folk, der er i indre konflikt om deres seksualitet eller køn, bare skal tage sig sammen, men for at forsøge at rejse spørgsmålet om, hvilket menneskesyn og hvilke rammer vi ønsker for samfundet.

For den norske organisation FRI's hyldest af fri sex og et menneskesyn baseret på subjektive følelser er ikke ukendt i Danmark. Konsekvenserne kan være enorme for samfundet generelt og især for familien. Hvis vi fjerner troskab, tillid og tryghed fra den ligning, vi kalder kærlighed, går det ud over især børnene. Det gælder, uanset om familien består af to af hvert køn eller to af samme køn.

DER ER ET hav af følelser i spill på begge sider af debatten. Vi på den missionske fløj slikker stadig sårene, efter at homoseksuelle vielser blev indført for seks år siden. Det er også stadig modstanden mod dette, der definerer os udadtil i offentligheden generelt, når talen falder på Pride, LGBT-personer og tilsvarende. Vi skal bestemt ikke ændre holdning til forståelsen af ægteskabet. Men hvis vi virkelig skal kunne råbe samfundet op, må vi stedet prøve at skubbe debatten væk fra seksualitet og kønsidentitet. Slet og ret for at forsøge at redde dem, der kæmper med deres selvbillede i dag, og de børn, der uvægerligt vil komme i klemme i fremtiden af, at far og mor – heteroseksuelle eller homoseksuelle – navigerer deres kærlighedsliv og deres selvbillede ud fra egne følelser frem for troskab, tillid og tryghed.

PÅ LGBT-FLØJEN OG til dels i medierne generelt møder man i disse emner hurtigt missionske debattører med spørgsmålet, om man ikke anerkender homoseksuel kærlighed. Her skal vi blive bedre til at anerkende, at to mænd eller to kvinder kan elske hinanden lige så højt, som to af hver sit køn. Men denne debat handler ikke om seksualitet først og fremmest. Den handler om, hvad konsekvenserne er for hele samfundet af, at kærlighed er lig med fri sex, og at menneskesyn kun handler om individets følelser. Det er på denne bane, vi må forsøge at tage debatten. For vores egen og for næste generations skyld.

Nicklas Laurtrup-Melner
ansv. redaktør

Sætter tanker i gang om Guds plan og ens arbejdsliv

BOGANMELDELSE
AF NIKOLAJ KARKOV
UNGDOMSKONSULENT

Timothy Keller og Katherine Leary Alsdorf:
Alle gode gerninger
Credo 2018

340 sider – 249,95 kroner

Vi skal arbejde på den nye jord! Det var en øjenåbner for mig, første gang jeg fangede det.

De bibelske perspektiver på det at arbejde fylder ikke så meget i prædikener og på boghylden. Det er helt skørt, når arbejdet fylder så meget for os tidsmæssigt – og når det er en gave, en velsignelse – ja, et kald!

Det betyder, at man kan møde sådanne udsagn i me-

nigheden: "Jeg er bare bankmand, så jeg tjener ikke Gud igennem mit arbejde". Intet kunne være mere forkert.

Timothy Kellers bog falder på et tørt sted. Med udgangspunkt i skabelsberetningen fortæller han, hvordan arbejdet er tænkt som en velsignelse, hvordan syndefaldet udfordrer dette, og hvordan evangeliet giver et nyt håbefuldt perspektiv på arbejdet. Med stor tillid og dybt kendskab til Bibelen standser han blandt andet op ved syndefaldet, babelstårnet, Esters og Prædikereens bog.

Samtidig udviser han en imponerende dyb indsigt og et bredt overblik over de strømninger, vi er præget af i vesten. For eksempel i afsnittet om afguder, hvor han beskriver de moderne og postmoderne verdensan-

skuelser via tidernes store filosoffer. Hvordan individualismen gør arbejderen til en maskine, og den manglende etik gør arbejdet til et "lad os skabe os et navn"-projekt, ligesom babelstårn-byggerne havde. Indsigten og overblikket kendetegner selve Kellers formidling. Den går i dyb-

den, samtidig med at stoffet puttes i rammer, der skaber godt sammenhængende overblik.

Forskellige teologer får også taletid. Især Luther, for selv om Keller er reformert, anerkender han, at der ligger guldgrube gemt i den lutherske tradition. Vigtigst for Keller er det at få fortalt, at det at være kristen på arbejdspladsen handler om andet end at leve ærligt og at vidne. Han vil have os til at tænke over, hvilke konsekvenser evangeliets verdensanskuelse og Guds plan har for vores arbejdsliv og for hele den organisation, vi har indflydelse på.

Det lykkes han med. Er bogen værd af læse? Ja! Hvis du vil tænke Jesus med på det felt, du formentlig bruger mest tid på.

tro &
mission
inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Fokus på bøn på Amager

I Amager LMU har de ugentlige bedegrupper og månedlige stilleaftener, hvor de unge deler tro og liv og får styrket deres fællesskab med hinanden og med Gud.

dlm.dk/nyt

Værn om demokratiet

Folkemødet i Allinge er en vigtig anledning for LM til at sætte fokus på samfundsrelevante, kristne værdier, mener afdelingssekretær på Bornholm Hakon Christensen.

dlm.dk/nyt

At ryge Bibelen

21/06/2018 | CHRISTINA OG KENT ANDERSEN, CAMBODJA

Vi fejrede i marts, at Phnom Penh Bible School nu har eksisteret i 26 år. Gud har gjort mange gode ting i de 26 år. De mange studerende og lærere, som har været involveret på bibelskolen igennem årene, kan fortælle mange historier om Guds trofasthed. Vi har lyst til at dele Vuthy Sons vidnesbyrd med Jer. Vuthy Son er rektor på bibelskolen og har været det i cirka to år. Vuthy blev født i Cambodja i en tid, der var præget af borgerkrig, og hans familie led under sult og sygdomme ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST DANMARK
 ID-nr: 42591
 Sorteret Magasinpost

LM LUTHERSK MISSION
tro & mission
 inspiration | nærvær | holdning
 12 | 2. JULI 2018
 ARGANG 118

150
 ALLE TIDERS MISSION!
 LUTHERSK MISSION 1868-2018

PRESSEBILLEDE: ARVEN EFTER ADAM

TEMA

Online forkyndelse;
 Mange hører online prædikener ud over den almindelige forkyndelse, og i nogle menigheder kommer prædikanten på besøg via internettet. I Tanzania satses Soma Biblia på at nå de unge med evangeliet gennem lyd – blandt andet radio-teater

6-7

Hver tirsdag eftermiddag mødes fem mænd i Hillerød til bøn for hinanden, og for det, de kommer i tanker om

4

Den kristne Radio Shema kan høres af 15 procent af tyrkerne. Nu udvider de, så endnu flere kan lytte med

3

Det er bare geografien, der er forskellig, siger Marie Ammitzbøll om at være missionær i Etiopien og Holstebro

5